

Sự thay đổi thói quen tiêu dùng này sẽ tác động lớn lên nền kinh tế Mỹ vốn phụ thuộc chính vào tiêu dùng nội địa, cũng như nền kinh tế của các quốc gia xuất khẩu vào Mỹ.

Khoản tiền cứu trợ 700 tỷ đôla, chưa kể hàng trăm tỷ đôla Chính phủ Mỹ đã chi trong năm qua nhằm cứu nguy cho các công ty bất động sản, tài chính và ngân hàng, sẽ là gánh nặng lớn đối với ngân sách của Chính phủ Mỹ trong nhiệm kỳ tới.

Hiện tại, chưa kể những khoản tiền cứu trợ này, thâm hụt ngân sách trong năm 2008 đã ước tính lên tới con số 482 tỷ đôla, cao nhất trong lịch sử, và số tiền nợ của Chính phủ Mỹ đã lên tới con số kỷ lục trên 9.600 tỷ đôla, tương đương khoảng 60% tổng thu nhập quốc dân của Mỹ.

Gánh nặng ngân sách và đòi hỏi phải cấp tốc cải cách bộ máy chính quyền, phục hồi hệ thống tài chính - ngân hàng, sẽ hạn chế chính phủ mới của Mỹ trong việc theo đuổi các chương trình quốc nội và các cam kết quốc tế, đặc biệt là khả năng duy trì hai cuộc chiến tranh tại Afghanistan và Iraq.

Thời gian sẽ trả lời về mức độ tác động của cuộc khủng hoảng hiện nay đối với sự suy yếu của siêu cường Mỹ trước sự trỗi dậy của hai thế lực Nga và Trung Quốc trên hệ thống kinh tế - chính trị toàn cầu ■

Chú thích:

- (1) Trong suốt 85 năm tồn tại, Bear Stearns chỉ bị lỗ duy nhất vào Quý IV năm 2007. Dưới sự bảo lãnh của Chính phủ Mỹ, ngân hàng JPMorgan Chase mua lại Bear Stearns với giá \$2 một cổ phiếu, thấp hơn 10 lần giá cổ phiếu giao dịch trên thị trường trước thời điểm mua. Giá này sau được điều chỉnh thành \$10 một cổ phiếu.
- (2) Tháng 2 năm 2008, Chính phủ Anh buộc phải quốc hữu hóa ngân hàng Northern Rock, một trong năm ngân hàng bất động sản lớn nhất của Anh, sau khi ngân hàng này mất khả năng thanh khoản do chịu ảnh hưởng của cuộc khủng hoảng nhà đất ở Mỹ của Anh. Các chuyên gia cũng dự đoán khả năng sụt giảm tới 30% của thị trường bất động sản Tây Ban Nha, quốc gia vốn được coi là đầu tàu của tăng trưởng ở Tây Âu trong thời gian qua. Liên minh Châu Âu dự đoán khả năng suy thoái và đình trệ kinh tế của các quốc gia phát triển hàng đầu ở Tây Âu như Đức, Anh, Pháp, Italia và Tây Ban Nha vào năm 2008.
- (3) Việc thị trường mất khả năng đánh giá giá trị công ty đã dẫn đến sự tê liệt hoàn toàn của thị trường trái phiếu đầu giá với tổng giá trị trên 200 tỷ đôla. Tạo ra bởi Goldman Sachs từ năm 1988, mặt hàng trái phiếu đầu giá vốn được coi là cực kỳ an toàn này bỗng chốc không còn người mua.
- (4) Một trong ba quỹ này, Reserve Primary Fund, quỹ đầu tư vào thị trường tiền tệ lâu đời nhất của Mỹ, mất tới 785 triệu đôla vì các khoản đầu tư vào Lehman Brothers.
- (5) Giao dịch nội gián được hiểu là mua bán dựa trên việc biết trước những thông tin nội bộ công ty.
- (6) Tổng số nợ của người tiêu dùng Mỹ đã lên tới 2.500 tỷ đôla (trung bình 8.500 đô la một người), tương đương khoảng 18% giá trị tài sản sở hữu theo đầu người. Tỷ lệ tiết kiệm của người Mỹ trong vài năm qua đã xuống chỉ số âm, tức là mỗi người Mỹ tiêu nhiều hơn thu nhập làm ra.

*Phòng Biên tập-Trị sự
Tạp chí Châu Mỹ ngày nay
Tổng hợp từ các nguồn tin.*

CÁC GIẢI PHÁP AN NINH QUỐC GIA HOA KỲ NĂM 2009

Ts. James Jay Carafano*

Hoa Kỳ nên có các giải pháp phù hợp để biến thế giới này thành nơi tốt đẹp hơn với các sáng kiến giúp cho người Mỹ được an toàn, tự do và phát triển thịnh vượng trong

năm tới. Sau đây là danh sách các cam kết mà Washington có thể đưa ra:

1. Hoàn thành nhiệm vụ ở Iraq. Một đất nước Iraq ổn định, an toàn và tự do vẫn là mục tiêu thích đáng lâu dài

của Mỹ, nhưng hiện nay dự án này về căn bản nên trả lại cho người Iraq. Tuy nhiên, Mỹ sẽ vẫn đóng vai trò sống còn trong việc huấn luyện và hỗ trợ lực lượng an ninh Iraq và thiết lập các công cụ quản lý cho một nền dân chủ non trẻ. Việc hoàn thành những nghĩa vụ này là yếu tố quan trọng nhất trong việc Mỹ quyết định rút quân khỏi Iraq.

2. Kết thúc cuộc chiến lâu dài. Việc diệt trừ tận gốc nơi ẩn náu của Al Qaeda ở Pakistan sẽ là một cú đánh chí tử đối với hoạt động của nhóm khủng bố Hồi giáo xuyên quốc gia. Để làm được việc này, cần phải có một chính sách thống nhất có thể tập hợp các nước Afghanistan, Pakistan và Ấn Độ cùng hướng về mục tiêu chung này.

3. Không làm rối tung hoạt động an ninh nội địa. Việc thi hành luật pháp ở Hoa Kỳ đã ngăn cản một số âm mưu hậu 11/9 nhằm giết hại người Mỹ. Đồng thời, Cơ quan quản lý những tình huống khẩn cấp Liên bang (FEMA) vừa kết thúc một năm kỷ lực với các thành tích trong việc đối phó với bão lũ và cháy rừng. Ngoài ra, không được tùy tiện cải tổ hoặc thay đổi sứ mệnh của Bộ An ninh Nội địa.

4. Xây dựng hệ thống phòng thủ tên lửa. Trong số tất cả những mối đe dọa trong kỷ nguyên hiện đại, nguy hiểm nhất là hành động tấn công bằng tên lửa đạn đạo vào Mỹ. Mặc dù Mỹ đã xây dựng hệ thống máy bay đánh chặn trên bộ có thể đối phó với tên lửa bắn đi từ Bắc Triều Tiên, nhưng vẫn còn rất nhiều việc khác cần làm. Mỹ cũng như bạn bè và đồng minh ở Trung Đông và châu Âu phần lớn đều không có khả năng phòng thủ đối với mối đe dọa tên lửa đạn đạo của Iran. Để giải quyết vấn đề này, Mỹ cần phải xây dựng lá chắn chống tên lửa trên mặt đất ở Ba Lan và Cộng hòa Czech như đã hứa với NATO. Hơn nữa, Mỹ cần phải lắp đặt các hệ thống trên bộ và trên biển trong khu vực, như Hệ thống Phòng thủ

Tầng cao và Hệ thống Phòng thủ Tên lửa đạn đạo. Cần phải làm nhiều việc nữa để phát triển hệ thống máy bay đánh chặn có thể tiêu diệt tên lửa của kẻ thù ngay khi nó được bắn đi. Cuối cùng, chúng ta (Mỹ) cùng với bạn bè và đồng minh cần phải thiết lập mạng lưới chỉ huy và kiểm soát toàn cầu có thể đối phó với những mối đe dọa mới từ bất cứ nơi nào.

5. Làm một việc gì đó liên quan tới vũ trụ. Vũ trụ là “vùng đất cao tít tắp”, không chỉ để dành cho quân sự mà còn cho khu vực tư nhân. Tài sản của nước Mỹ và việc tiếp cận an toàn tới khoảng không vũ trụ rất dễ bị phá vỡ và tấn công trực tiếp. Tối thiểu Mỹ cần phải nâng cao nhận thức về vũ trụ với khả năng có thể theo dõi những gì được đưa lên vũ trụ và những hoạt động trên quỹ đạo trái đất. Washington có thể làm cho trái đất quay bằng việc cấp kinh phí cho một trạm thí nghiệm trên vũ trụ.

6. Lo ngại về Iran. Iran thường dùng chủ nghĩa khủng bố làm công cụ cho chính sách đối ngoại của mình. Iran đang xây dựng hệ thống tên lửa đạn đạo tầm xa để đe dọa các quốc gia khác. Nó trợ giúp những kẻ nổi loạn ở Iraq nhằm vào binh lính Mỹ và kích động cuộc nội chiến sắc tộc. Iran có thể thử vũ khí hạt nhân vào bất kỳ lúc nào. Trước hết, Mỹ phải lãnh đạo một liên minh quốc tế trừng phạt kinh tế ở mức cao nhất có thể đối với Iran và động viên các nước đồng minh ngăn chặn nỗ lực muốn làm bá chủ khu vực của Iran.

7. Thiết lập an ninh biên giới tốt hơn. Chính quyền Bush đã đạt được tiến bộ đáng kể trong việc làm cho biên giới Mỹ an toàn hơn, từ hàng loạt các biện pháp ngăn cản sự di chuyển của những kẻ khủng bố đến Sáng kiến Merida - một nỗ lực thúc đẩy hợp tác giữa Mỹ và Mexico trong việc chiến đấu chống lại hoạt động buôn ma túy, người, vũ khí và tiền xuyên biên giới.

Những kẻ khủng bố coi nước Mỹ hậu 11/9 là một mục tiêu vững chắc không dễ tiếp cận. Đồng thời, số người sinh sống bất hợp pháp ở Mỹ và số người vượt biên trái phép đều đang giảm đi. Các chương trình thành công, như xây dựng các rào cản tại biên giới, thực thi luật nhập cư, và tăng cường việc kiểm tra giấy tờ tùy thân như bằng lái xe, cần được tiếp tục. Nếu dừng lại bây giờ, thành quả đạt được sẽ đổ xuống sông, xuống biển.

8. Hiểu rõ về tầm quan trọng của an ninh mạng. Nhiều người ở Washington đã bày tỏ lo ngại về tình trạng an toàn công nghệ thông tin và các hệ thống kiểm tra phục vụ nền kinh tế. Tuy nhiên, phần lớn lại hoàn toàn không biết gì về đặc tính của những hệ thống này và mối đe dọa đối với chúng. Thậm chí, khi Washington phải vật lộn với các vấn đề về tổ chức, thẩm quyền, trách nhiệm và chương trình nhằm giải quyết cuộc cạnh tranh trên mạng thông tin, nó vẫn phải tập trung phát triển các nhà lãnh đạo có đủ năng lực tham gia vào các vấn đề này. Điều này đòi hỏi phải có một hệ thống phát triển chuyên nghiệp có thể cung cấp chương trình đào tạo, giao nhiệm vụ, và kiểm định chất lượng phát triển đội ngũ các chuyên gia nhiệt tình và giàu kinh nghiệm có khả năng giải quyết các vấn đề về môi trường mạng thông tin. Chương trình này phải được hậu thuẫn bằng hình thức hợp tác công-tư có hiệu quả, có thể tạo ra một công trình nghiên cứu vượt trội, sự phát triển và khả năng điều hành tự do và an toàn trong thế giới mạng thông tin.

9. Dừng ngay hoạt động kiểm tra an ninh ngớ ngẩn. Một số lệnh đảm bảo an ninh quốc gia do Quốc hội ban hành đã được chứng minh là không cần thiết và không hiệu quả, lãng phí thời gian, công sức và tiền của để thực hiện các biện pháp quá tốn kém mà không mang lại nhiều lợi ích. Những yêu cầu

đòi hỏi phải soi kiểm tra 100% hàng hóa được chuyển tới Mỹ đã được Bộ An ninh Nội địa và Văn phòng Trách nhiệm giải trình của Chính phủ chứng minh bằng tài liệu là cực kỳ khó hiểu. Quốc hội nên bãi bỏ những lệnh ban hành không hiệu quả và cố gắng không đặt ra những hạn chế quá mức dưới tên gọi "an ninh nội địa".

10. Không để cho quân đội chỉ là "cái thùng rỗng". Quân đội thực sự suy yếu khi nó thiếu các nguồn lực để tiến hành các nhiệm vụ trong thời điểm hiện tại, duy trì lực lượng dự bị và lực lượng sẵn sàng chiến đấu, và chuẩn bị đối phó với những mối đe dọa trong tương lai. Chỉ có cách duy nhất có thể ngăn chặn việc lực lượng vũ trang trở nên suy yếu trong nhiệm vụ bảo vệ lợi ích quốc gia là tăng ngân sách quốc phòng hàng năm. Những thay đổi về chiến lược, cắt giảm chương trình, và những hứa hẹn về việc chống gian lận, lãng phí, và trục lợi, tất cả đều hao huyền nếu cho rằng giảm chi phí mà không làm suy yếu hoạt động an ninh quốc gia. Mỹ phải chi ít nhất 4% GDP hàng năm trong thập kỷ tới để phục hồi sau thời kỳ hậu Chiến tranh Lạnh của những năm 1990 và cải tổ quân đội sau mấy năm trời tiến hành chiến tranh ở Iraq và Afghanistan. Việc lên kế hoạch thực hiện bất cứ công việc gì không dự tính trước tương lai sẽ đặt an ninh quốc gia và mạng sống của những người lính vào tình thế hiểm nguy ■

Chú thích:

* Tiến sĩ James Jay Carafaro là Trợ lý Giám đốc Viện Nghiên cứu Quốc tế Kathryn và Shelby Cullom Davis và nghiên cứu sinh cao cấp về An ninh quốc gia và An ninh nội địa tại Trung tâm Nghiên cứu Chính sách Đối ngoại Sarah Allison của Quỹ Heritage.

*Bản dịch của Phòng Biên tập - Trị sự
Tạp chí Châu Mỹ Ngày nay*

Nguồn: *The Heritage Foundation, WebMemo, No.2182, December 31, 2008.*